

Sygn. akt III AUa 461/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SA Małgorzata Pasek
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. w Lublinie

sprawy H. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o odsetki od przyznanego świadczenia

na skutek apelacji H. A.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 26 lutego 2016 r. sygn. akt IV U 727/15

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zaskarżone w nich odsetki podwyższa do kwoty 215,91 (dwieście piętnaście 91/100) złotych.

Małgorzata Pasek Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Krzysztof Szewczak

III AUa 461/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2015 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał wnioskodawczyni H. A. prawo do odsetek w kwocie 35,95 zł z tytułu opóźnienia w wypłacie renty za okres od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 6 czerwca 2014 r. – liczonych od dnia 16 marca 2014 r. do dnia zapłaty, tj. do dnia 2 grudnia 2014 r.

Wnioskodawczyni w odwołaniu od tej decyzji zarzuciła, że kwota odsetek jest wyliczona błędnie, ponieważ odsetki należą się od renty wynoszącej brutto po waloryzacji 835,23 zł miesięcznie.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie, podnosząc przy tym, że w/w decyzja została wydana zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt IV U 73/15.

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznane odsetki podwyższył do kwoty 54,11 zł.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, że wyrokiem z dnia 25 marca 2015 r., wydanym w sprawie sygn. akt IV U 73/15, Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił decyzję organu rentowego z dnia 26 listopada 2014 r. i ustalił wnioskodawczyni, co do zasady, prawo do odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia w wypłacie renty, za okres od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 6 czerwca 2014 r. - liczonych od dnia 16 marca 2014 r. do dnia zapłaty.

Organ rentowy, wykonując powyższy wyrok, zaskarżoną decyzją przyznał wnioskodawczyni prawo do odsetek w kwocie 35,95 zł.

Przy wyliczaniu odsetek organ rentowy uwzględnił, że wnioskodawczyni za przedmiotowy okres (od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 6 czerwca 2014 r.), kiedy o prawo do renty było prowadzone postępowanie sądowe, otrzymywała zasiłek dla bezrobotnych. Wyliczając odsetki przyjął, że kwoty zasiłków dla bezrobotnych otrzymywała w terminach płatności renty (15-go dnia miesiąca). W ten sposób odsetki ustalał od kwot renty, pomniejszonej o wypłacony wcześniej zasiłek dla bezrobotnych za poszczególne miesiące i okres opóźnienia liczył od dnia wymagalności (upływu terminu płatności renty) do dnia zapłaty, tj. do dnia 2 grudnia 2014 r.

Faktycznie jednak wnioskodawczyni otrzymywała zasiłek dla bezrobotnych później niż terminy płatności renty, a mianowicie:

- w dniu 8 kwietnia 2014 r., za marzec, w kwocie 466,80 zł,
- w dniu 8 maja 2014 r., za kwiecień, w kwocie 823,60 zł,
- w dniu 6 czerwca 2014 r., za maj, w kwocie 823,60 zł,
- w dniu 8 lipca 2014 r., za okres od dnia 1 do 6 czerwca, w kwocie 166,30 zł. Sąd Okręgowy dalej wskazał, że różnice w wypłacie i okresy opóźnienia wynoszą odpowiednio:
  - za marzec 2014 r. - 466,80 zł, okres opóźnienia od 18 marca 2014 r. do 8 kwietnia 2014 r. (15 marca przypadła w sobotę wolną od pracy);
  - za kwiecień 2014 r. - 823,60 zł, okres opóźnienia od 16 kwietnia 2014 r. do 8 maja 2014 r.;
  - za maj 2014 r. - 823,60 zł, okres opóźnienia od 16 maja 2014 r. do 6 czerwca 2014 r.;
  - za okres od 1 do 6 czerwca 2014 r. - 166,30 zł, okres opóźnienia od 17 czerwca 2014 r. do 8 lipca 2014 r. (15 czerwca przypadła w niedzielę).

Wyliczenie uzupełniających odsetek, uwzględniające okoliczność, że zasiłek dla bezrobotnych nie był wnioskodawczyni wypłacany w terminach płatności renty, ale później, zdaniem Sądu Okręgowego, winno przedstawiać się następująco:

<p>- Kwota zaległości: 466,80 zł, za <u>marzec 2014</u> <u>r.</u></p>	
--	--

Okres opóźnienia,	Ilość dni,	Stopa procentowa,	Kwota odsetek
18.03.2014 - 08.04.2014	, 22,	13%,	3,66 zł
Suma odsetek (po zaokrągleniu do dziesiątek groszy): 3,66 zł.			

- Kwota zaległości: 823,60 zł, za <u>kwiecień</u> <u>2014 r.</u>			
Okres opóźnienia,	Ilość dni,	Stopa procentowa,	Kwota odsetek
16.04.2014 - 08.05.2014,	23,	13%,	6,75 zł
Suma odsetek (po zaokrągleniu do dziesiątek groszy): 6,75 zł.			

- Kwota zaległości: 823,60 zł, za <u>maj</u> <u>2014</u> <u>r.</u>			
Okres opóźnienia,	Ilość dni,	Stopa procentowa,	Kwota odsetek
16.05.2014 - 06.06.2014,	21,	13%,	6,45 zł
Suma odsetek (po zaokrągleniu do			

dziesiątek
groszy):
6,45
zł.

-
**Kwota
zaległości:**

166,30

zł,
za
okres
od

1

do

6

czerwca

2014

r.

~~0 kwota~~
~~opóźnienia,~~

17,08% 2014

- zł

08.07.2014,

Suma
odsetek
(po
zaokrągleniu
do
dziesiątek
groszy):

1,3

zł.

Łącznie
odsetki
z
tytułu
opóźnienia,
którego
nie
uwzględnił
organ
rentowy,

wynoszą
18,16
zł
(3,66+6,75+6,45+1,3)
zł.

Sąd
Okręgowy
podniósł,
że
tych
ustaleń
faktycznych
dokonał
na
podstawie
dokumentów
zawartych
w
aktach
emerytalno-
rentowych
wnioskodawczyni
oraz
przy
pomocy
Kalkulatora
odsetek
ustawowych
(www(...)).

Sąd
I
instancji
zacytował
następnie
treść
przepisów
art.
85
ust.
1
ustawy
z
dnia
13
października
1998
r.
o

systemie
ubezpieczeń
społecznych
(Dz.
U.
z
2015
r.,
poz.
121
ze
zm.)
oraz
§
2
ust.
4,
6
i
§
4
ust.
1
rozporządzenia
Ministra
Pracy
i
Polityki
Społecznej
z
dnia
1
lutego
1999
r.
w
sprawie
szczegółowych
zasad
wypłacania
odsetek
za
opóźnienie
w
ustaleniu
lub
wypłacie
świadczeń
z
ubezpieczeń

społecznych
(Dz.
U.
Nr
12,
poz.
104),
a
także
art.
57
§
4
k.p.a.

Powolał
się
również
na
pogląd
Sądu
Okręgowego
w
Szczecinie
wyrażony
w
uzasadnieniu
wyroku
z
dnia
26
listopada
2014
r.,
wydanego
w
sprawie
sygn.
akt
VI
U
1334/14,
że
przy
ustalaniu
odsetek
z
tytułu
opóźnienia

organu
rentowego
w
wypłacie
świadczeń
rentowych,
należy
uwzględnić
wypłacony
ubezpieczonemu
zasiłek
dla
bezrobotnych,
przez
pomniejszenie
opóźnionych
kwot
renty
o
ten,
wypłacony
wcześniej
zasiłek.

Z
uwagi
na
okoliczność,
że
organ
rentowy
przyznał
wnioskodawczyni
odsetki
w
kwocie
35,95
zł,
a
wnioskodawczyni
przysługują
dodatkowo
odsetki
w
kwocie
18,16
zł,
Sąd
Okręgowy
zmienił

zaskarżoną	
decyzję	
poprzez	
podwyższenie	
odsetek	
do	
kwoty	
54,11	
zł.	

W apelacji od tego wyroku wnioskodawczyni H. A. zarzucając naruszenie przepisów art. 365 § 1 k.p.c. oraz art. 366 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie, domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenie tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie renty dodatkowo kwoty 179,96 zł. W uzasadnieniu apelacji wnioskodawczyni podniosła, że organ rentowy wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt IV U 73/15 winien wypłacić jej odsetki w kwocie 215,91 zł zamiast przyznanej w zaskarżonej decyzji z tego tytułu kwoty 35,95 zł. Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku, zdaniem apelantki, błędnie zasądził odsetki od zasiłku dla bezrobotnych, zamiast prawidłowo od renty. H. A. dodatkowo podniosła, że dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej obojętne jest to, iż pobierała ona zasiłek dla bezrobotnych, który został zwrócony i utraciła status osoby bezrobotnej, co zostało potwierdzone odpowiednią decyzją Powiatowego Urzędu Pracy w Z..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja, o ile wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku, zasługuje na uwzględnienie.

We wstępie do dalszych rozważań należy zauważyć, że stosownie do art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, które są wyznaczone wnioskami tego środka odwoławczego. Sąd apelacyjny korzysta przy tym z pełnej swobody jurysdykcyjnej, w czym mieści się możliwość zarówno oparcia się w całości na materiale dowodowym zgromadzonym w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, jak i całkowicie odmiennej jego oceny i adekwatnego zastosowania odpowiednich norm prawa materialnego. Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji powinien wziąć pod uwagę, w granicach zaskarżenia, wszystkie naruszenia prawa materialnego popełnione przez sąd pierwszej instancji, niezależnie od tego, czy zostały wymienione w apelacji (por. T. Ereciński (w:) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. T. Erecińskiego, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2006, t. II, str. 113). Ma to istotne znaczenie dla prawidłowego rozpoznania sprawy niniejszej. Co prawda wnioskodawczyni H. A. w apelacji nie sformułowała prawidłowo zarzutów, w tym nie przedstawiła zarzutu naruszenia prawa materialnego, ale mając na uwadze, że sąd drugiej instancji z urzędu obowiązany jest uwzględnić naruszenie prawa materialnego i prawidłowo je zastosować, w okolicznościach sprawy niniejszej należało stwierdzić, że zaskarżony wyrok został wydany z naruszeniem prawa materialnego poprzez niezastosowanie przepisu art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. 2016 r., poz. 645 ze zm.). Stosownie do tego przepisu w przypadku przyznania bezrobotnemu (taki status posiadała wnioskodawczyni w spornym okresie od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 6 czerwca 2014 r.) prawa m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę na okres, w którym był bezrobotny, pozbawienie statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku następuje za okres, za który przyznano rentę z tytułu niezdolności do pracy w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę. W świetle tego przepisu warunkiem zaprzestania wypłaty zasiłku dla bezrobotnych i pozbawienia statusu bezrobotnego, jest uzyskanie świadczenia z ubezpieczeń społecznych, w tym m.in. renty z tytułu niezdolności do

pracy, w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jeżeli wysokość przyznanego świadczenia z ubezpieczeń społecznych jest niższa od połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, wypłata zasiłku dla bezrobotnych powinna być kontynuowana (por. M. Culepa, M. Rotkiewicz, D. Wołoszyn-Kądziołka: Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Komentarz, Legalis, komentarz do art. 78, teza 2).

W sprawie niniejszej bezsporne było, że H. A. w okresie od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 6 czerwca 2014 r. posiadała status bezrobotnej i pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Na ten okres ZUS decyzją z dnia 25 listopada 2014 r. przyznał jej prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 835,23 zł. Renta w takiej właśnie wysokości nie przekraczała połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, które na 2014 r., zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. 2013 r., poz. 1074), zostało ustalone w wysokości 1 680 zł. W związku z tym, że wysokość przyznanej H. A. renty z tytułu niezdolności do pracy za sporny okres (835,23 zł) nie przekraczała połowy obowiązującego w 2014 r. minimalnego wynagrodzenia za pracę, wypłata zasiłku dla bezrobotnych powinna być w tym przypadku kontynuowana. Innymi słowy wnioskodawczyni, ze względu na wysokość renty, przysługiwało w spornym okresie prawo do wypłaty zarówno renty z tytułu niezdolności do pracy, jak i zasiłku dla bezrobotnych.

Potwierdzony przez Powiatowy Urząd Pracy w Z. fakt, że pobrany przez wnioskodawczynię zasiłek dla bezrobotnych za sporny okres został w całości zwrócony w związku z ustaleniem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, nie ma znaczenia dla prawidłowego rozpoznania sprawy niniejszej. W okolicznościach sprawy niniejszej zwrot zasiłku dla bezrobotnych nie znajdował bowiem uzasadnienia w treści powołanego wyżej przepisu art. 78 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W związku z tym, że zgodnie z tym przepisem H. A. w spornym okresie miała prawo do wypłaty zarówno renty z tytułu niezdolności do pracy, jak i zasiłku dla bezrobotnych, dochodzone w sprawie niniejszej odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie renty za sporny okres powinny być jej przyznane w pełnej wysokości ustalonej przez organ rentowy na kwotę 215,91 zł (pismo procesowe ZUS z dnia 3 grudnia 2015 r. – k. 14-14v).

Mając to wszystko na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok poprzez podwyższenie przyznanых w nim odsetek do kwoty 215,91 zł.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.